Utdanningsmeldingen 2012 –

Det medisinsk-odontologiske fakultet UiB

Oppfølging av prioriteringer omtalt i utdanningsmeldingen for 2011

I 2012 har fakultetet hatt et travelt år, med mange strategiske drøftinger av rammene for utdanningsvirksomhet ved MOF. Prosjektet *Framtidens fakultet* innebar en omorganisering som ble iverksatt 01.01.13, og for de fleste av våre studieprogram – som er organisert på tvers av instituttene – vil endringene ha betydning. 8 institutt har blitt til 5, og størst endringer er det for de 4 kliniske instituttene som nå er organisert som Klinisk institutt 1 og Klinisk institutt 2. Disse to instituttene har nå en felles studieadministrasjon, og har ansvar for store deler av både medisin- farmasi- og ernæringsstudiene ved fakultetet. Intensjonen med omorganiseringen er en tettere integrert virksomhet som blant annet støtter bedre opp om undervisning.
Handlingsplan for utdanning 2011-2013 ved MOF gir retning til utdanningsvirksomheten ved fakultetet og tiltakene som omtales videre her er forankret i den planen:

Initiering av ny studieplan i medisin - dette ble et sentralt prosjekt i 2012. To arbeidsgrupper ble nedsatt våren 2012 og jobbet i løpet av året med å forberede anbefalinger for styringsgrupper i hhv struktur for et nytt studium og undervisnings- og vurderingsformer. Rapportene ble lagt frem for styringsgruppen ved utgangen av året. http://www.uib.no/mofa/om-fakultetet/ny-studieplan-for-medisinstudiet-ved-uib/sentrale-dokument

Legge til rette for og følge opp pedagogisk kursing av vitenskapelig ansatte - Fakultet gjør utstrakt bruk av ikke-universitetstilsatte i undervisningen og ønsker å kunne gi alle som fast underviser våre studenter pedagogisk opplæring. Et første tilbud for denne gruppen ble gjennomført høsten 2012. Arbeidet med ny studieplan i medisin er også et prosjekt som stimulerer til pedagogisk nytenkning, og bidrar på den måten – også nå i prosjektfasen – til å heve interessen. Programsensor i medisin har et særskilt ansvar i sitt mandat for kvalitetssikring av lærerstaben og har i 2012 bidratt på undervisningsseminar for emneansvarlige.

Videre arbeid med læringsutbyttebeskrivelser og vurderingsformer - det ble i februar 2012 avholdt et felles seminar for alle programutvalgene med dette som hovedtema. Bruk av ulike vurderingsformer har også vært sentralt når ny studieplan for medisin planlegges, og det ble våren 2012 nedsatt en egen arbeidsgruppe som spesielt skulle ivareta undervisnings- og vurderingsformer. Det har i 2012 også blitt jobbet med engelske oversettelser av læringsutbyttebeskrivelser på både emne- og programnivå.

Tilrettelegging for gode praksisordninger - flere fagmiljø ved fakultetet har i 2012 jobbet langsiktig og målrettet med tilrettelegging og oppfølging av studenter som utplasseres i praksis, og dette arbeidet samles nå i utvikling av felles søknad mot Senter for fremragende utdanning. Styrking av samarbeid med praksisfeltet følges også opp i dialog med kommunalt og fylkeskommunalt nivå, og fakultetet forholder seg til krav og forventninger til utdanningssektoren som er formidlet i meldingen til Stortinget februar 2012: *Utdanning for velferd – Samspill i praksis* (Meld. St. 13, 2011-2012).

Nytt ferdighetssenter på Haukeland – vi har i 2012 kommet litt lenger med planlegging i samarbeid med Helse Bergen, men først høsten 2013 vil ombygging av dagens ferdighetssenter starte opp. Et nytt senter vil medføre store muligheter og betydelig forbedring av læringsmiljø i forhold til simuleringstrening, kommunikasjonstrening og teamarbeid – for flere studentgrupper i helsefag.

Rehabilitering av Armauer Hansens hus (AHH) - åpning av nye lokaler ved åpning av vårsemesteret 2013. Dette innebærer at studentarbeidsplasser som tidligere var i Sentralblokken/Haukeland er erstattet av bedre egnede studentarbeidsplasser. Nå er både lesesaler og grupperom for studentene lokalisert i samme etasje som fakultetets informasjonssenter for studenter.

Innflytting i nytt odontologibygg (NOB) høsten 2012 har medført bedre studentfasiliteter i felles bygg for odontologi- og tannpleierstudentene.

Arbeid med fakultetsansvar for legers videre- og etterutdanning - Programutvalg for legers videre-etterutdanning er i gang med å kartlegge den undervisningsaktiviteten som skjer i samarbeid med helseforetaket. Kartleggingen skjer i sammenheng med undervisningsregistering for høstsemesteret 2012. Helsedirektoratet jobber med omstrukturering av rammebetingelsene for spesialistutdanningen.

Fremme informasjon, kvalitet og omfang i internasjonal studentutveksling – i 2012 har fakultetet arbeidet med klargjøring for opptak til engelskspråklig kvinne-barn-semester i medisinstudiet, og alle programutvalgene har drøftet initiering og styrking av internasjonale avtaler.

Eksempel på et studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak fakultetet har hatt særlig oppmerksomhet om i 2012

Fakultetet har hatt særlig oppmerksomhet om prosjektet Ny studieplan i medisin. To arbeidsgrupper har vært aktive i 2012, og leverte sine rapporter til prosjektets styringsgruppe i januar 2013. Ved siden av dette har mye ressurser gått til planlagt studieplanjustering i ernæringsstudiet med mål om å motvirke frafall, og prosjektet med økte og bedrete studentarealer i Armauer Hansens hus og Nytt odontologibygg.

Eksempel på et område fakultetet har særlige utfordringer og vil følge opp i det kommende året

I 2013 vil mye oppmerksomhet gå mot å ta ut gevinsten av reorganiseringen av instituttstrukturen fra 01.01.2013 («Framtidens fakultet»). Særlige utfordringer må møtes i store kliniske fag, med sammenslåing av institutter og av studieadministrative enheter. I tillegg vil det være betydelig behov for å arbeide med planleggingen av Galenisk farmasi som et sentralt emne i farmasistudiet, med ansettelse av vitenskapelig kompetanse og både utstyrs- og arealressurser. I forbindelse med de nye studieplanene som er i arbeid, både medisin, farmasi og ernæring, vil fakultetet også følge opp undervisnings-, lærings- og vurderingsformer for alle studieløpene, hvor det er felles utfordringer og mulighet for gevinster. Sammen med universitetets ledelse vil fakultetet arbeide med evalueringsarkitekturen.

Hvilke program har vært evaluert inneværende år?

For 2012 har det vært gjennomført evalueringer på programnivå, enten av program i sin helhet eller som deler av program (spesifikke oppdrag for programsensor):

- Klinisk masterstudium i manuellterapi for fysioterapeuter ble evaluert høsten 2012.

- På farmasi - som et tverrfakultært studieprogram – er det gjort evalueringer av semestre samlet. Dette bidrar til å synliggjøre helheten i studiet og løfter frem alle emner som er knyttet til et aktuelt semester.
- I odontologi og tannpleie har programsensor evaluert de biomedisinske basalfagene.
- Innen ernæring er det gjort vurderinger av master i human ernæring, med spesielt fokus på opptaksgrunnlaget.
- I masterprogrammet i helseledelse har programsensor spesifikt evaluert emnet Helseledelse, som utgjør 1/3 av emnegrunnlaget i mastergraden.

Kort status på resultatoppnåelse iht styringsparametre

For måleparametere på utdanningssiden er det relativt stabile forhold fra 2011 til 2012.
Når det gjelder studiepoeng er vi etter tidligere periode med forhøyet produksjon (grunnet parallelle studieplaner i medisin) fra og med 2011 på et stabilt nivå. For 2012 har vi en studiepoengproduksjon på 1449,4 årsenheter (for 2011: 1481,9). Den lille nedgangen er fordelt på flere studieprogram, men for medisin ser vi nedgangen relatert til variasjoner i studentkull.

Antall kandidater, både på bachelor - profesjon og master, er for 2012 samlet på 323 (for 2011: 337). Fra totalt 173 uteksaminerte kandidater i medisin for 2011 er vi nå nede på normalen igjen med 151 kandidater for 2012. Noen av mastergradene våre har for øvrig opptak kun annethvert år, dette er en fast årsak til noen variasjoner på tallene for 2-årige mastergrader.

Innen internasjonalisering har vi for 2012 en liten økning i antall inn-/utreisende i forhold til resultatene for 2011; 118 totalt (mot 108 i 2011), herav 52 utreisende (39 utreisende i 2011). Dette er den høyest registrerte aktiviteten ved MOF på dette feltet. Rapporteringen tar bare høyde for perioder på 3 mnd eller mer, og fakultetet vil presisere at vi har mange studenter som reiser ut i kortere perioder som ledd i faste avtaler i studieprogrammene.

Antall søkere til studiene våre viste for opptaket 2012 at vi hadde noe nedgang i primærsøkere på medisinstudiet og noe økning i primærsøkere på de andre studieprogrammene, særlig på tannpleie. For de 2-årige mastergradene våre var antall søkere totalt sett stabilt.

Planer for oppretting/nedlegging av studietilbud

Masterprogrammet i farmasi for reseptarer (3-årig) ønskes lagt ned, og det ble i Studieutvalget 21.11.12 (sak 33/12) vedtatt at det ikke tas opp nye studenter f.o.m. 2013. Årsaken til dette er nasjonal omlegging for alle farmasistudier, i regi av profesjonsrådet for farmasi (under UHR). Det nasjonale arbeidet med beskrivelse av læringsutbytte for hhv bachelor- og mastergrad ventes sluttført høsten 2013. Programutvalget for farmasi ved MOF starter da prosessen med omlegging til 3 + 2 modell. Når denne trer i kraft kan reseptarer ta masterutdanning på to år, slik det allerede er innført i Tromsø.

For farmasi jobbes det for øvrig med oppbygging av fagtilbud i galenisk farmasi, et tilbud som studentene frem til nå har fått dekket ved sitt obligatoriske semesteropphold i Norwich, ved University of East Anglia. Avtalen opphører f.o.m. høsten 2015.

Fakultetet har en kontinuerlig vurdering av hvorvidt tilbudet om masterutdanning i radiografi kan opprettholdes (del av master i helsefag – radiografi/bioingeniør), dette grunnet mangel på egne fagspesifikke tilbud og veiledningskompetanse. Utvidet samarbeid med Høgskolen i Bergen kan være aktuelt.

Planer for allokering av studieplasser/opptaksrammer for 2014/15

Fakultetet planlegger innenfor de samme rammene som for studieåret 2013/14 når det gjelder de studieprogrammene som går via Samordna Opptak. Vi har de siste årene justert kapasiteten til å ta imot den økningen i studieplasser som har kommet; 10 nye studieplasser på medisin (til 160), 10 nye studieplasser på bachelor ernæring (nå 34) og 11 nye studieplasser på bachelor tannpleie (nå 32).

Opptakstall ved de 2-årige masterutdanningene ved fakultetet er ikke like stabile (blant annet med noen program med opptak hvert 2. år), og er dels relatert til rekruttering fra grunnutdanningene og interessere fra internasjonale søkere.

Fakultetets prioriterte områder for 2013

Vi har ambisjoner om å få til enda bedre undervisningsopplegg for studentene våre. Da er enda tettere kobling mellom definert læringsutbytte og de undervisnings- og vurderingsformene vi bruker helt sentralt. For medisinstudiet adresseres dette ved videre arbeid med ny studieplan, og alle programutvalgene jobber med utviklingsarbeidet tilknyttet læringsutbytte. For å støtte opp om den nødvendige stimuleringen på det pedagogiske feltet har fakultetet nå lyst ut en pedagogisk fagstilling som skal være tilknyttet en egen Enhet for læring ved fakultetet. Når vi får tilsatt i denne stillingen vil vi ha bedre forutsetninger for å kunne utvikle egne tilbud for faglig ansatte, og stillingen vil også bidra positivt i studieplanarbeid fremover.

Vi kommer til å følge endringene i instituttenes omorganisering tett (Framtidens fakultet), for å kunne oppfylle ambisiøse mål på utdanningssiden. Med ny instituttstruktur er blant annet harmonisering av rutiner for undervisningsadministrasjon prioritert.

Plan for programevalueringer 2013

Programutvalgene ved MOF har følgende planer for evaluering for 2013;

- For helsefag planlegges programevalueringer for fysioterapivitenskap, sykepleievitenskap og RAB-fag
- Ved farmasi planlegges våren 2013 en faglig gjennomgang av farmasistudiet for å avdekke overlapp og eventuelle hull i læringsutbytte
- Master i internasjonal helse har planer om programevaluering
- Medisinsk biologi vil ha spesiell oppmerksomhet mot studieretningen Biomedicial Image Sciences

Ved medisinstudiet vil oppfølging av evalueringer være i samspill med prosessen med ny studieplan, og dette vil også prege perioden fremover. Vurderinger som gjøres av opplegg i dagens studieplan vil veies opp mot retningen for en ny studieplan, og her vil drøftinger av læringsutbytte være viktig.

Analyse

Fakultetet står overfor utfordringer på flere områder. Flere av studieprogrammene er under revisjon, og to programmer skal grunnleggende fornyes: medisin- og farmasistudiene. Dette skjer i en organisasjon som i 2012 gjennomgikk en omorganiseringsprosess, med ny struktur for institutter og administrasjon fra 2013. Dette gir et stort potensiale for faglige og administrative gevinster, men vil også kreve betydelig lederoppmerksomhet på implementering i 2013 og fremover. MOF må

planlegge for at prioriteringer som nå gjøres i forhold til studieplanarbeid vil føre til at andre områder må få mindre oppmerksomhet og ressurser enn ellers i en periode. Vårt mål er imidlertid å kunne fullføre endringsprosessene og samtidig sikre at eksisterende utdanningsvirksomhet holder et svært høyt nivå. Fortsatt fokus på program og emnenivå gjennom etablerte strukturer vil hjelpe oss å sikre og videreutvikle kvaliteten på alle våre undervisningstilbud.